

Σκέψεις πάνω στο δίλημμα ANTAPΣYA ή ΛΑΕ

Γράφει ο **Βαγγέλης Γαβριηλίδης** (πρώην μέλος του ΚΣ της Νεολαίας ΣΥΡΙΖΑ)

Πιστεύω πως υπάρχουν αρκετές και αρκετοί που μπορεί ακόμα και λίγο πριν πάνε στο εκλογικό κέντρο αύριο να βρίσκονται μπροστά σε ένα δίλημμα: ANTAPΣYA ή ΛΑΕ;

Σίγουρα αυτό το ερώτημα δεν ταλανίζει εκατομμύρια εργαζόμενων και νεολαίων στην Ελλάδα, μα ένα μειοψηφικό τους κομμάτι τους το οποίο όμως έχει «ειδικό βάρος». Έχει «ειδικό βάρος» γιατί διαθέτει ταξική συνείδηση ώστε να καταλάβει πως το να ψηφίσει κάποιο από τα μνημονιακά κόμματα ή τους φασίστες είναι σαν να αυτομαστιγώνεται, έχει συμμετάσχει, κατά πάσα πιθανότητα, σε αρκετούς από τους αγώνες του προηγούμενου διαστήματος 2006-2014 και παράλληλα έχει κατανοήσει πως το ΚΚΕ είχε σε αυτούς μια βαθιά συντηρητική γραμμή (ιδιαίτερα στην εξέγερση του Δεκέμβρη το 2008 και στις πλατείες το 2011) .

Θα καταλήξω στο ποιος από τους δύο χώρους πιστεύω πως πρέπει να στηριχθεί μέσα από την κριτική των θέσεων και πρακτικών τους σε τρία σημεία. Τρία σημεία που θεωρώ πως έχουν παίξει καθοριστικό ρόλο σε πολλές ήττες της σοσιαλιστικής και κομμουνιστικής αριστεράς με πιο πρόσφατη αυτή του Σύριζα. Η ανάλυση κάθε σημείου θα είναι πολύ συνοπτική αφού αυτά που μπορούν να ειπωθούν για το καθένα είναι πάρα πολλά και νομίζω πως πρέπει να ανοίξουμε πιο αναλυτικά την κουβέντα αμέσως μετά τις εκλογές.

1) Ζητήματα δημοκρατίας στο εσωτερικό της Αριστεράς

Το παράδειγμα των σχεδόν δικτατορικών εξουσιών του Τσίπρα και των πρωτοπαλικάρων του στο εσωτερικό του Σύριζα (μια διαδικασία που ξεκίνησε από το 2012 και ξέφυγε μετά τις εκλογές του Ιανουαρίου) θα έπρεπε να είχε βάλει όλη την αριστερά και ιδιαίτερα την αριστερή πλατφόρμα και τους υπολοίπους που αποχώρησαν από τον Σύριζα (που έζησαν

«από τα μέσα» όλη αυτή τη φάση) σε βαθιές σκέψεις γύρω από το αριστερό κόμμα- μέτωπο. Για παράδειγμα:

-Μήπως η εξάρτηση από το αστικό κράτος (μέσω της χρηματοδότησης που συντηρεί ένα στρατό επαγγελματιών στελεχών που στην συνέχεια λειτουργούν ως ο κορμός του κόμματος) βοηθά στη συμφιλίωση μαζί του (και αρά συνολικά με την συμφιλίωση με την αστική τάξη) και παράγει μια ισχυρή γραφειοκρατία;

-Μας ανησυχεί που η εσωτερική λειτουργία μοιάζει πολύ με αυτή του αστικού κράτους και των αστικών κομμάτων; Θα μιλήσουμε για την αυταρχικότητα των ηγετών, για τις υπόγειες διαπραγματεύσεις πριν από συνέδρια, για το συλλογικό ναρκισσισμό με τον οποίο ποτίζουν η ηγεσία του κόμματος ή της τάσης τα υπόλοιπα μέλη και τις ντροπιαστικές πρακτικές που νομιμοποιεί αυτός ο συλλογικός ναρκισσισμός (ΑΜΕ-ΟΥΜΕ, απολιτικές συκοφαντίες αντιπάλων, εγγραφές μελών απλά για να βγουν περισσότεροι σύνεδροι σε ένα συνέδριο και ο κατάλογος μπορεί να μακρύνει δυστυχώς πολύ...)

-Είναι πρόβλημα η ιδιοκτησιακή αντίληψη προς το κίνημα (π.χ. η λογική των ζωνών επιρροής όπου συμφώνα με αυτή αν ένα κόμμα η οργάνωση παρεμβαίνει σε ένα σωματείο ή μεταναστευτικό σύλλογο θα προσπαθήσει να εμποδίσει «διείσδυση ανταγωνιστών» συχνά με τελείως απολιτικά μέσα).

Εδώ βλέπουμε πως αυτή η κουβέντα δεν έχει ανοίξει ουσιαστικά σχεδόν καθόλου για αυτά τα ζητήματα και αυτό δείχνει το πόσο βαθιά ριζωμένα και ύπουλα είναι. Η κριτική που γίνεται περιορίζεται στην αυτονόμηση του Τσίπρα και στην παράλυση των δημοκρατικών διαδικασιών στο κόμμα.

Μια απόδειξη πως αυτή η κριτική πρέπει να συνοδευτεί και από πιο βαθιά κριτική στη λειτουργία του αριστερού κόμματος είναι η στάση της ηγεσίας του Αριστερού Ρεύματος. Ενώ καταγγέλλει τις αντιδημοκρατικές πρακτικές του Τσίπρα, τις ανταγωνίζεται επάξια με τη στάση της στη ΛΑΕ. Ο Λαφάζανης με 4-5 πρωτοπαλικάρά του από το Αριστερό ρεύμα στην πραγματικότητα καθόρισαν

- το όνομα και το λογότυπο
- τις συμμαχίες
- τη σύσταση της κοινοβουλευτικής ομάδας (επιλέγοντας ποίοι θα είναι σε εκλόγιμες θέσεις στην λίστα)
- το πρόγραμμα

-διατηρούν τις σχέσεις με τα κανάλια και φροντίζουν να παίξουν μπάλα εκεί κυρίως δικά τους παιδιά

Οι υπόλοιπες τάσεις και συνιστώσες πρέπει να αλληλοσπαραχτούν ώστε να διεκδικήσουν «μια θέση στον ήλιο» (θέσεις σε όργανα, υποψήφιοι βουλευτές σε εκλογίμες θέσεις, αργότερα μερίδιο στην κρατική χρηματοδότηση).

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ αν και θα ήταν ψέμα να πούμε πως δεν έχει πρόβλημα στην εσωτερική λειτουργία, είναι πολύ πιο δημοκρατική από την ΛΑΕ..

2) Η λογική της κυβερνητικής διαχείρισης

Όπως λέει και η λαϊκή παροιμία «η κακή μέρα από πρωί φαίνεται». Η λογική της εισόδου στην κυβέρνηση όπου εφαρμόστηκε οδήγησε στην ενσωμάτωση της αριστεράς (από τη σοσιαλδημοκρατία στη διάρκεια και την επαύριο του Α' παγκόσμιου πολέμου, τα Λαϊκά Μέτωπα σε Γαλλία έως το Πασοκ και τον Μιτερνάν την δεκαετία του 1980) είτε σε ένα μείγμα ενσωμάτωσης και στη συνέχεια συντριβής (Ισπανία 1936-39, Χιλή με Αλιέντε και Λαϊκή ενότητα 1970-73 κτλ).

Η λογική πως μέχρι τώρα δεν την δοκίμασαν καλά γιατί το σωστό είναι ένα μοντέλο ενιαίου μετώπου της αριστεράς με μεταβατικό πρόγραμμα (μια λογική Σύριζα 2012 number 2) άρα πάμε πάλι από την αρχή, είναι μια θανάσιμη παγίδα ενσωμάτωσης που δεν πρέπει να πέσουμε μέσα της. Πιστεύω πως πρέπει να εγκαταλείψουμε οριστικά και για πάντα την λογική της κυβερνητικής διαχείρισης και αυτό για τους παρακάτω λόγους (τους αναφέρω πολύ συνοπτικά προς το παρόν) που θεωρώ πως είναι η αιτία και της μέχρι τώρα συντριβής και προδοσιών που έφερε αυτή η λογική.

-Η μεγάλη ενέργεια που χρειάζεται να σπαταληθεί σε σχέδια κυβερνητικής διαχείρισης κάτι που προκαλεί μια μείωση των αγώνων που οργανώνει το συγκεκριμένο κόμμα μα κυρίως μια λογική συμφιλίωσης με τον αστικό κρατικό μηχανισμό του DNA του (τεχνοκρατισμός, σκληρή ιεραρχία κτλ).

-Μια ισχυρή τάση για ανάθεση ελπίδων στην αλλαγή του κυβερνητικού κέντρου από τους εργάτες, τη νεολαία και τα υπόλοιπα λαϊκά στρώματα κάτι που μειώνει τη δημιουργικότητα, μαχητικότητα και πρωτοβουλίες τους .

-Η τάση «οχύρωσης» της πιο συντηρητικής πτέρυγας του κόμματος στο αστικό κράτος (αφού η πιο μαχητική πτέρυγα λογικά μένει εκτός και βοηθά στην οργάνωση του κινήματος)

κάτι που την δυναμώνει και της δίνει την δυνατότητα να αυτονομηθεί από το συνολικό κόμμα.

-Η σύγκρουση που αναπόφευκτα θα προκληθεί ανάμεσα σε δομές και πράξεις αντιπαραθετικές προς το αστικό κράτος (μαχητικές πρακτικές κινήματος, δομές δυαδικής εξουσίας) και τον αστικό κρατικό μηχανισμό θα φέρει μεγάλη πόλωση ανάμεσα στις δύο πτέρυγές του κόμματος. Όμως η πιο συντηρητική πτέρυγα θα ωφελείται εκβιάζοντας την πιο μαχητική πως εάν πέσει η κυβέρνηση θα «σηκωθεί η αντίδραση» άρα πρέπει να κάτσει σιωπηλή.

-Εάν η συντηρητική πτέρυγα δεν ενσωματωθεί πλήρως (όπως συνήθως συνέβη) και απλά περιοριστεί να καταστείλει τις πιο μαχητικές πτέρυγες του κινήματος και πάρει παράλληλα και κάποια φιλολαϊκά μέτρα, τότε μπαίνει μπρος το plan B της αστικής τάξης. Η ενότητα και ευλυγισία του αστικού κράτους το κάνει ικανό να μεταφέρει το κέντρο βάρους από έναν μηχανισμό ή κέντρο εξουσίας σε έναν άλλο (σαν αυτά τα φουσκωτά στρώματα κάμπινγκ, που τα ζουλάς με πάθος στη μια μεριά και φουσκώνουν στην άλλη). Έτσι, αν, ας πούμε «κατακτηθεί» η κυβέρνηση από την Αριστερά, το βάρος της να μετατίθεται στο στρατό, όπως στο πραξικόπημα Πινοσέτ ενάντια στη Λαϊκή Ενότητα και τον Αλιέντε το 1973. Με τις δομές δυαδικής εξουσίας και συνολικά κίνημα αδυνατισμένο η ήττα έρχεται συντριπτική.

Επειδή η ΛΑΕ ξαναμιλά για μια κυβέρνηση της Αριστεράς ενώ η ΑΝΤΑΡΣΥΑ όχι, πιστεύω πως η δεύτερη είναι σε πολύ πιο ριζοσπαστική βάση. Πόσο μάλλον όταν η ΛΑΕ (η για να είμαι πιο ακριβής σημαντικό μέρος της) μιλά για μια κυβέρνηση Λαϊκού Μετώπου.

3) Λαϊκό μέτωπο και κουτσουρεμένος αντιμπεριαλισμός

Εδώ νομίζω πως η περιγραφή του Δημήτρη Μπελαντή για το Λαϊκό μέτωπο από το [άρθρο](#) «Το τέλος του Ιστορικού Σύριζα 5 καταρρεύσει μέσα σε μια νύχτα» καλύπτει την ουσία.

«Ήταν η περίφημη λαϊκομετωπική στροφή της Αριστεράς διεθνώς μετά το 1935, η οποία αντικατέστησε την σεχταριστική τραγωδία με την «πλατιά συμμαχική τραγωδία» και την επέλαση του ρεβιζιονισμού εντός του μαρξισμού. Ήταν αυτή η στροφή που συμφιλίωσε τους κομμουνιστές με τη διακυβέρνηση και τον αστικό κρατικό μηχανισμό, που τους συμφιλίωσε με τις «προτεραιότητες» της ρεβιζιονιστικής σοβιετικής εξωτερικής πολιτικής, που τους συμφιλίωσε όχι μόνο με την «πατρίδα» -εδώ υπάρχει και ένας θετικός κόκκος κατά τη γνώμη μου- αλλά και με την «εθνική ενότητα και ομοψυχία», τα στάδια, την σωστή καπιταλιστική ανάπτυξη, την υπεροχή των παραγωγικών δυνάμεων και τόσα άλλα, που έχουν κριτικαριστεί

ορθώς τόσο από το νεοτροτσκιστικό όσο και από το αλτουσεριανό ή ευρωμαοϊκό ρεύμα πιο πρόσφατα. Ήταν το Λαϊκό Μέτωπο ο προάγγελος της χαμένης επανάστασης στην Δύση στα 1945-1948, του Λιβάνου, της Βάρκιζας του ευρωκομμουνισμού και του Ιστορικού Συμβιβασμού. Σήμερα, εβδομήντα χρόνια μετά το 1945, και υφιστάμενοι την τρίτη στρατηγική ήττα της Αριστεράς στην Ελλάδα, μπορούμε να το πούμε αυτό με σαφήνεια. Όχι για να καταστρέψουμε και τα όποια θετικά είχε το Λ.Μ., αλλά για να καταργήσουμε με σαφήνεια την σταδιολογία και τον οικονομισμό του, τον κυβερνητισμό και το μεταρρυθμισμό του, κοντολογίς το στρατηγικό του ορίζοντα. Η λογική του «μεταμνημονιακού ξέφωτου», την οποία πιο ξεκάθαρα είχε διατυπώσει τότε (2012) ως μέρος της τότε ηγετικής πλειοψηφίας η ΚΟΕ, ήταν μια λογική στεγανών σταδίων, μια λογική χρήσης του αστικού κρατικού μηχανισμού σε «αντινεοφιλελεύθερη» κατεύθυνση, μια λογική μετάθεσης του σοσιαλισμού στο απολύτως μακρινό μέλλον, με τον ίδιο τρόπο που η γερμανική σοσιαλδημοκρατία έλεγε ως το 1959 ότι πίστευε στον Μαρξ και στην κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής, έχοντας δολοφονήσει σαράντα χρόνια πριν τους ηγέτες του γερμανικού κομμουνισμού. Τα στάδια και ο κυβερνητισμός, η αποδοχή των ορίων του αστικού κράτους και των καπιταλιστικών παραγωγικών σχέσεων, ήταν πάντοτε και υπήρξαν και στον ΣΥΡΙΖΑ η βάση για όλες τις μετέπειτα στρατηγικές υποχωρήσεις και μεταλλάξεις.»

Ακριβώς αυτή η λογική που κυριαρχεί σήμερα στην ΛΑΕ. Η συμμαχία με κομμάτια της αστικής τάξης στην Ελλάδα και το εξωτερικό (έντονο φλερτ με Ρώσικο καπιταλισμό) εκφράζεται κυρίως από την άρνηση σύγκρουσης με την ΕΕ (στον Σύριζα ήταν άρνηση σύγκρουσης με ευρώ+ΕΕ) και τη λογική ανάπτυξης ενός ανταγωνιστικού εθνικού καπιταλισμού εντός της που θα βασίζεται στο φτηνό εργατικό δυναμικό και τις εξαγωγές (εξ ου για παράδειγμα και η απουσία αυξήσεων των εργατικών στα 751 κτλ). Το ότι όλο αυτό δεν αναφέρεται ευθέως δεν σημαίνει κάτι (άλλωστε όταν ο Στάλιν σκαρφίστηκε τη θεωρία των Λαϊκών μετώπων αναφερόταν στην ανάγκη συμμαχίας με τους μικροαστούς. Η συμμαχία με την αστική τάξη έγινε με πλάγιο τρόπο. Αφού τα αστικά κόμματα εκπροσωπούν πολλούς μικροαστούς πρέπει να τα βρούμε μαζί τους για να τους πλησιάσουμε).

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ με την ξεκάθαρη θέση για σύγκρουση με ΕΕ ξεκόβει από αυτήν την λογική (αν και θεωρώ πως έχει αδυναμία να συγκεκριμενοποιήσει το πρόγραμμά της και να μπει σε μια διαδικασία αλληλεπίδρασης με τους εργάτες και τη νεολαία όπου το σχέδιο εξόδου από την ΕΕ θα γίνει κτήμα ενός ευρύτερου αντικαπιταλιστικού κινήματος).

Και ένα σχόλιο για την επόμενη μέρα των εκλογών

Νομίζω πως είναι φανερό τι απαντάω πάνω στο δίλημμα για την επόμενη μέρα των εκλογών.

Ψήφος στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ και εντατικές προσπάθειες από Δευτέρα για ένα πραγματικό μαχητικό και δημοκρατικό μέτωπο της κομμουνιστικής αριστεράς που να προσπαθήσουμε να περιλαμβάνει την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, τμήματα της ΛΑΕ, οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και ανένταχτους αγωνιστές. Ενός μετώπου που να μας γεμίζει έμπνευση και ελπίδα και όχι θλίψη μαρασμό και την πικρή αίσθηση του «μία από τα ίδια».